

Kies voor natuur in het post-corona tijdperk

Oproep van Vogelbescherming Nederland

Veel overheden stellen terecht geld ter beschikking om te voorkomen dat de economie helemaal instort door de coronacrisis. Laten we daarbij geld voor natuurherstel en maatregelen voor het klimaat en milieu niet vergeten, stelt Kees de Pater van Vogelbescherming Nederland.

Terecht wordt er veel geld beschikbaar gesteld voor het post-corona tijdperk. Geld is nodig om al die zzp'ers en kleine zelfstandigen die plots zonder werk en inkomen zitten te helpen. Bovenal moet geïnvesteerd worden in de gezondheidszorg en andere cruciale sectoren om het menselijk leed dat het Covid-19 virus veroorzaakt te minimaliseren en het virus 'te verslaan'. Maar wat als we deze

pandemie hebben verslagen? Een economische recessie is onvermijdelijk. Over de omvang daarvan valt nu nog niet veel te zeggen, maar dat die komt is zeker. De vraag is nu: wat doen we dan? Gaan we die recessie te lijf met oude recepten of grijpen we deze ongeëvenaarde crisis aan voor bezinning en nieuwe keuzes? Staan we stil bij waardevolle zaken als saamhorigheid, na-

Het aantal
VELDLEEUWERIKEN
is sinds 1960 met maar
liefst 95 procent
afgenomen.

Foto: René van Rossum

tuur, gezondheid en welzijn bij de 'wederopbouw' na de coronacrisis? Het risico bestaat dat investeringen in natuurherstel, klimaat- milieumaatregelen op de lange baan geschoven worden, of maar half-half worden uitgevoerd. Het onvermijdelijke gevolg is een volgende natuur- en milieugereleerde crisis.

Nieuwe richtingen

Om dat te vermijden moeten we een aantal zaken op een vernieuwende wijze aanpakken. Al staat ons hoofd nu bij problemen die directe aandacht behoeven; keuzes voor de toekomst worden nu, impliciet en expliciet, ook gemaakt. Er kunnen nu richtingen ingeslagen worden waarbij de biodiversiteit, de natuur, er op vooruit gaat in plaats van nog verder in de versukkeling te raken. Daarmee zetten we stappen naar een gezonder en fijner land om in te wonen. Een land waarbij een zingende Veldleuwerik weer gewoon is. Waarin de stilte doorbroken wordt door een vogel- en kikkerkoor en de weilanden kleuren van de wilde bloemen.

Dat begint met de simpele erkenning dat we uiteindelijk volledig afhankelijk zijn van de natuur in de breedste zin van het woord: van klimaat, bodem, water, planten, dieren, enzovoorts. Die moeten we dus koesteren. Dat lijkt nogal voor de hand liggend, maar de dagelijkse praktijk was tot nu toe anders. Natuurlijk, er zijn en waren ook hoopvolle initiatieven, maar in veel besluitvorming was de zorg voor natuur en milieu tot nu toe bijzaak.

Vanaf nu zouden overheden, maar ook bedrijven en individuen, bij elke beslissing de vraag moeten stellen: hoe kan de natuur hier beter van worden? Deze vraag moet naast de andere belangen die we ermee willen dienen gesteld worden. Dat zal er toe leiden dat nieuw-

bouw, verbouw en stadsontwikkeling straks bijdragen aan de biodiversiteit. Dat er in wijken en steden en op daken en langs wegen wilde planten vol insecten staan en Gierzwaluwen en vleermuizen een plek in gebouwen kunnen vinden. Dat dijken niet zomaar hoger en hoger worden, maar we de natuur inzetten als buffer tegen het water en er weer een relatie komt tussen zee en achterland, waar kustvogels leven en vissen heen en weer zwemmen. Dat de landbouw niet langer intensificeert door perverse financiële prikkels, maar er een beleid komt dat leidt tot een boerenland waar geproduceerd wordt met de natuur, waar boerenlandvogels floreren. Dat de energietransitie doorgezet wordt: niet met zonnepanelen in natuurgebieden of op open water, maar op daken en industrieterreinen gecombineerd met meer natuurlijk groen. De goede voorbeelden zijn realistisch en eendeloos.

Streep erdoor

Maar wat als een keuze op geen enkele manier kan bijdragen aan versterking van de biodiversiteit? Dan moeten we gewoon vaker durven te beslissen dat er een streep door gaat. Ook als we daar eerdere besluitvorming voor moeten terugdraaien, zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van vliegveld Lelystad. Of bijvoorbeeld iets heel anders: de toelating van allerlei giftige gewasbeschermingsmiddelen. In de huidige crisis durven overheden wel stevige beslissingen te nemen. Gezondheid staat nu even boven groei en winst. Laten we daarvan leren besluiten te maken met goede consequenties voor natuur, klimaat en milieu én ons welzijn.

Investeer in natuurkwaliteit

Dan is er ook nog de keuze om los van allerlei andere maatschappelijke opgaven direct in de natuurkwaliteit van ons

land te investeren. In verbetering van de natuurgebieden om ze robuuster en sterker te maken, natuurgebieden te verbinden en er buffers omheen te leggen van extensieve natuurvriendelijke landbouw. En in basisnatuurkwaliteit buiten de natuurgebieden: streekeigen elementen terugbrengen in het landschap; brede sloten in laag Nederland met libellen, Futen en sterns; in hoog Nederland houtwallen met sleedoorn waar vogels in zingen en veilig nestelen.

Dit is het moment

Door deze keuzes te maken zal het

post-corona Nederland, en als het een beetje meezit de rest van Europa en tal van andere landen, wezenlijk beter worden. Door te groeien naar een natuur-inclusieve economie met wat minder verspillende consumptie, maar met nieuwe waarden en andere banen. Niet in een klap maar stapsgewijs. Het vergt een omslag in het denken van beslis-sers en onszelf, en dit is het moment daarmee te beginnen.

■ *Kees de Pater,
Vogelbescherming Nederland*

Ransuil in Bennebroek

Sinds een paar jaar ben ik begonnen met het waarnemen van vogelsoorten; als bewijs maak ik er dan foto's van. Deze plaats ik op mijn Instagram account: *olla_vogala_nestas*. Nu was er een bevriende gebruiker die afgelopen februari een foto van een *Ransuil* plaatste. Hij tipte me waar ik de vogel kon vinden, dit onder het mom van: misschien zit 'ie er nog? Erg handig het Instagram medium! Veel succes met uilen heb ik nog niet ondervonden, dus gewapend met m'n camera was ik vanuit mijn woonplaats Haarlem naar Bennebroek gefietst. Precies op de plek waar mij verteld was waar hij zou zijn, bevond de Ransuil zich samen met enkele soortgenoten in z'n roestboom. Twee jongens die nabij stonden te wachten op hun oma, kwamen een kijkje nemen - wat doet zo'n vreemde enthousiaste gast daar met zijn camera? Nou... de verbazing was alom toen ik hen op de vogels wees.

■ *Koenraad Bijl*